

De gewaande kraam-vrouw : bly-spel

<https://hdl.handle.net/1874/372103>

DE
GEWAANDE
KRAAM-VROUW.

B L T - S P E L.

DOOR

S. S T O L.

TOT AMSTERDAM;

By de Wed: van GYSBERT DE GROOT, Boek-
verkoopster op de Nieuwe Dyk, 1712.

DE

GEW A AND E

KRAAM-VROUW.

AL-ET-E

DOOR

2 STOL

THE AMERICAN

THE AMERICAN

OPDRAGT,

Aan myn Boezem Vriend,

JAN MAARLING.

Liefhebber der Nederduytsche Digtkonst.

UW zugt tot de eedle kunst, wel eer
Klaarblykelyk aan my gebleeken,
Doet my met diep ontslag ontsieken,
Dit te offre voor uw voeten neer:
Dit Blyspel eer myn pen ontdroopen,
Waar in getoond werd, hoe de min
Van't Reede spoor gerukt, zig in
Onzuyvre vlamme vind verzoopen.
Dus dwaald de jonkheid vaak van't spoor;
Op't schynschoon van gebloosde wangen,
Blyft in verciërde lokken hangen,
En stopt voor's ouwders Les hun oor;
Zoo lang tot hy zig vind bedroogen,
Na hy de naam van Vader, tot
Zyn schand gedraagen heeft, zoo spot
De Waerelt met zyn blinde oogen,
Tot eind'lyk zig't bedrog ontdekt,
Waar in hy ziet zyn wulpie leeven,
Vervloekt het geen hy heeft bedreeven,
Waar door hy's moeders gunst verwekt:
Barmhertigheid komt langs hoe nader,
En neemt het hert zyns Vaders in,
Dus keert de gramschap weer in min,
En toont te regt een teed're vader.
Maar zy wier misdaad hooger draafd,
Werd in een Kerker opgeslooten,
Ontbloot van vriende en speelgenooten:

Dat's't loon die 't quaade op 't quaade staaf,
 Een anders kind voor 't haar te veylen,
 En zweeren dat hy vader is,
 Verdient een naare hegtenis,
 Om deeze misdaad uyt te feylen:
 Dus strekt dit Blyspel als een baak,
 Om hoer en hoerrery te ontylieden,
 Hy spiegelt zagt die and're Lieden
 Ten Spiegel voorstelt, in dees zaak.
 Ik hoop 't zal dan uw geest behaagen,
 Dat ik dit blyspel, zelfs in spyt,
 En weerwil van de bitse nyd,
 Aan uwe kunde op kom te draagen:
 Indien de styl, Tooneel, of maat,
 De wyze weerelt mogt verdoemen,
 Zoo zal ik my gelukkig noemen,
 Indien uw heusheit 't aars verstaat,
 Dan trek ik alle lastertongen,
 Gedreeven door een dulle waan,
 Als Jovis, Momus zeggen aan.
 En agt my reets den dans ontsprongen,
 Wyl uwe naam myn schilt verstrekt,
 En scherm, waar op de lasteringen,
 Heel schaamtroot op haar oorspronk dringen,
 En door een dankbaar hert verwekt

My te noemen U. E. verpligte Dienaar,

S. STOL

KRAAMVROUW.

Door S. STOL.

DAar 't *Schouwburg* voor paneel, en *Digtkunst*
diend voor verv. (ken,

't Penceel des *Digters* geeft, die met gewisse stree-
d'Afgryfelykheden maald der zondige gebreeken,
Verleerd 't gezigte dier *Schild'ry* die menig werf,
Op zulk een leest weet *STOL* zyn *Kraamvrouw*
hier te schoeijen;

Hoe zeer *doorsleepen*, en hoe verre door 't *Bedrog*
Gekomen tot haar *Doel!* toond hy, ons, hoe dat nog
Een *onverwagt-geval* haar voortgang kan be-
fnocijen:

En dat *verdiende straf* haar waarschout met deslag.
ô Eed'le vinding, om het *Mensdom* af te trekken,
Van *Ondengd*, en haar tot de *Deugden* op te wek-
ken!

Stel tot dat einde ô *STOL* meêr werken aan den dag.

J. Pook.
Op

Op de Gewaande

KRAAMVROUW.

Van S. STOL.

Sibille afgeregt op fyne hoere strecken,
Blyft hier niet in gebreeken,
Om Egbert gants verliefte, zelf met zyn Vaar en Moer,
Heel fyn te houden voor de Boer.
Zy weer haar Vryer, met geveinsde zugte en lonken,
Het jeugdig hart te ontvonken,
D'onnoz'le goethals nog te payen, die ontfint,
Voldaan is met een anders kind;
Tot dat zy door de wraak op 't laafte nog moet bloot staan
Door dit gemaakte groot gaan,
Zoo moet het alle gaan die door bedriegery,
Een ander helpen in de ly.
Vaarvoort vrind StOL, wil zo de ondeugden agterhalen;
En met geregte straf betalen,
Stel zo 't bedrog vry van het hoerendom ten toon,
U voegd met regt een Lauwerkroon.

J. v. Hoven.

K L I N K D I G T,

Op de gewaande

KRAAMVROUW.

Van S. S T O L.

Wie merkt de liften van een snoë doortrapte Hoer?
Wie werd door 't Masker van blanketsfel niet be-
droogen?

Wat heeft een hoere tong, die vlyt, niet al vermoogen?
Zie dit hier in Sibils bedróg, met Maayke moer:

Zy houwd haar lustgenoot, haar Egbert voor de boer,
Van 't kruyshoers Kind, moet hy de naam van Taat ge-
doogen,

Dit steldde geest'ge StOLons boertiglyk voor deoogen,
En ligt het Masker af waar op zy zig bezwoer.

't Verstrekke een baak om zig niet roekloos te verzylen;
Men myde Schilla wyl haar beeten doodlyk zyn,
Zy bied u Hooning, maar daar onder schuyld 't fenyn.

Ga voort ô StOL! wilt na der digt'ren eerkrooneylen;
Uw Kraamvrouw hielp myn Pars aan 't loopen uyt de
kraam,

Des pronkt op 't hooft uw Naam.

F. Duym.

PER.

PERSONAGIES.

EGBERT, Minnaar van Sibille!

SIBILLE, Minnares van Egbert.

FREDRYK, Egberts Vader.

JOHANNA, Egberts moeder!

ANTONET, Meid van Fredryk.

ROBERT, Knecht van Fredryk.

AAL, moeder van 't Kind.

PIETERNEL, }
 } Buurwyven van Aal moffel.

GRIET,

MAAYKEMOER.

SCHOUWD.

Twce Dienaars ston.

Het Spel begint Savonds en eindigt in den ogtenstont.

D'E

GEWAANDE

KRAAM-VROUW.

B L T - S P E L.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

EGBERT, SIBILLE.

EGBERT.

 Myn Engelin, ik bid, ey wilt uw weenen staa-
ken, (maaken
M Verban de vrees uit uw gemoet, ik zal wel
Dat gy myn egte vrouw zal werden, door
bedrog,

Of slimme vonden, ag! myn Lief, hoe weent gy nog?
Heb ik om uwent wil myn welvaart niet verstoeten?
Myn Ziel-Zon, myn Godin, ik zweere u by het groote,
En nimmer duistere Ligt, ja zelfs op myn gemoed,
Dat ik u nimmermeer, ichoon dat de tegenspoed
Ons overstelpt, u zal verlaaten,
Myn Lief wat kan uw kermen baaten?
Ontsluit uw boezem, ag! spreek uit.

SIBILLE.

„Dit is't begin van myn besluit.

EGBERT.

Hoe zegt gy Lief?

2 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW,

SIBILLE.

Dat ik den haat van uwen Vader
Met reeden vrees, en 's moeders toorn, hoe dat 'k my
Aan u verbin. Als ik gedenk die teederheên, (nader
Daar 'k u meê streelde, en gy voorheen,
Als weg gevoert door 't minne-drukken,
De vrugten van de min ging plukken,
Zyt nu zoo koel, dat ik my waarelyk verbeel,
Schoon gy 't niet zegt, dat u myn vleyen en gestreel
Al walgt.

EGBERT.

Helaas!

SIBILLE.

Neen, dat helaas laat zig niet hooren
Als kragteloos, ag! goede Goôn, waar 't nog gebooren
Door zuiv're liefd', hoe flauw het is, het zouw myn
hert

Dan nog verligten van die innerlyke smert.
Maar 'k weet wel wat u deert, dit kunt gy niet vergeeten,
Dat ik myn min voorheên te ruim heb uitgemeeten:
Dog dat 's geschiet, eer ik nog kennis had aan uw,
Gy weet wel dat ik nu voor zulke misdaân gruw,
Maar dat ik egter voor de lastertonge bloot sta,
Nu ik door u myn Lief, dog tot myn hartzeer, groot ga.

EGBERT.

Rampzaalige Egbert, ag! hoe springt my dit voor 't
hoofd,

Ondankb're is dit het geen dat gy my had beloofd?
Myn voorneem was, ja zelfs in weerwil van myn Ouw-
ders

Dat ik u egten zouw, en dees gehoonde schouwders
Zouw buigen onder 't juk des huw'lyks, snoode pry,
Zyn dit de vrugten, zeg ontmensde, die gy my
Voor oogen ley? ik zal,

SIBILLE.

Myn Lief ik kus uw voeten.

Ik zal myn stuursheid door aanminnigheden boeten,
 Vergeef myn misdryf, 't is tot proef van uwe trouw
 In 't werk gestelt, ag toont daar over tog geen rouw.

EGBERT.

Aanminnig Voorwerp van myn woelende gedagten,
 Eer zal de helle Zon, by akelige nagten
 Dit Rond beschynen, eer ik u verlaaten zal,
 Myn Uitverkoore van dit waereltse Heel-al.

SIBILLE.

Myn Engel.

EGBERT.

Myn Godinne.

SIBILLE.

Gy weet dan myn gebeden?

EGBERT.

Ik weet wat dat gy hebt om mynent wil geleden,
 En zal 't gedagtig zyn.

SIBILLE.

Myn kind....

EGBERT.

Dat heeft geen nood.

SIBILLE.

Ag! was 't 'er maar, hoe zouw ik 't koest'ren in myn
 (sehoot.)

EGBERT.

Ik zal u trouwen, zyt gerust, ik moet vertrekken.

SIBILLE.

O neen, dat zouw in my nog grooter droefheit wekken.

EGBERT.

Myn tyd verloopt, ik ben in korten tyd weerom.

SIBILLE.

Dat ik u eerst omhels.

EGBERT.

Wel aan myn Engel, kom.

Kom boet uw lust, vaar wel.

4 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW,

SIBILLE.

Dees kus zal u geleiden,
Maar wild niet langer als een korten tyd verbeiden.

TWEDE TOONEEL.

SIBILLE.

't **G**aat wel, ik heb hem door myn list zoo ver ge-
bragt, (nagt
Dat ny geloof geeft aan myn zwaar gaan, 'k zal te
Hem meerder vleijen, en myn aanslag zoo doorwerken,
Dat men in 't minst niet kan van dit bedrog bemerken.
Wouw maar zyn Vader, en zyn Moeder, door de trouw
Ons laten knopen, zoo waar t' einde al myn rouw.
Ik moet nu voortgaan met dees aangevange streeken,
De zaak is al te mooy om die te laten steeken,
En Maayke zal my de een, of de ander tyd, als 't luk
Ons gunstig is, wel helpen in dit aangevange stuk;
Wat kan een vrouwe-tong al wonderen bedryven,
Zy kan een manne hart na haar gevalle dryven,
En doen gelooven, 't geen onloofbaar is, de zugt
Die hy my draagt, doet hem gelooven aan myn vrugt;
'k Zal met dat zwanger zyn myn voordeel zien te ma-
ken,
Maar zagt, 'k zie Egbert, met zyn ouwde luiden naaken binnes.

DERDE TOONEEL.

FREDRYK, JOHANNA, EGBERT, ROBERT.

EGBERT.

't **I**s zoo ik zeg vader, zy is waarlyk met 't kind,
Gy weet ook hoe zy is al lang van my bemind,
Ik kan niet veinzen, zy is 't voorwerp myner ziele,
Dat g' haar neêrslagtigheid gezien had, hoe met knielen,
En bitter weenen zy myn plicht voorhiel, gy zouw
Haar

Haar zeekerlyk wel doen herstellen tot myn vrouw.

ROBERT.

Ja ze huilde als een kind dat eerst was gebooren,
Maar ze kon beeter spreken.

EGBERT.

Ik heb haar gezworen....

FREDRYK.

Wel of jy al zweert, wie geeft je daar verlof toe?

JOHANNA.

Nouw Vader, nouw, hoe ben je ook zoo kwaat te moe?
Hy heit de Vryster al evenwel bezwangert moet je wee-

ROBERT. (ten.

Ik zouw 't je wel geseit hebben Meester, maar ik heb
die secreeten (stank

Niet durven open doen, om dat ik dagt, dat u de
Mishagen zouw, en ook heel weinig tot myn dank
Van Sinjeur op zouw doen, daarom heb ik gezweegen,
Ja de Nikker zelve, hoe kunstig dat hy is, zouw 't
niet uit myn keel hebben gekreegen.

EGBERT.

De zaak die leit nu zoo myn Vader, cy laat zy
Dog met my trouwen, eer ik raak in razerny.

ROBERT.

Nouw Sinjeur laat hem maar slegts eens trouwen,
Want met een razend mens weet ik geen huis te hou-
(wen.

FREDRYK.

Hoe veel Vaders gis je dat 'er weezen zullen van 't
EGBERT. (kind?

Wel ik alleenig Vader.

JOHANNA.

Wel Man ben je ontzind?
Is hy alleenig niet kampabel genoeg om dat te klaaren?
Wel wy haddender al twee doen we nog zoo ouwd

EGBERT. (niet waaren.

Nee Vader denkt dat niet, ze is daar toe veel te kuis.

6 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW.

ROBBERT.

Zy mag te voore neering verkogt hebben, maar te genwoordig houdt ze stil huys.

FREDRYK.

't Geen dat men gewend is te doen, kan men zo kwalijk laten,

Ik weet dat ze een hoer geweest is, je ken me dat niet uit myn hooft praaten.

EGBERT.

Nouw Vader iedereen weet dat juist niet.

FREDRYK.

't Zel een groote eer voor je weezen, als men je ver Met de heerelyke naam van Koekkoek. (eert zich)

ROBBERT.

'k Zouw me dat niet flooren. 't Is een Sinjoriale naam, de Grooten moeten 't tans al (hooren)

EGBERT.

Verbant die agterdogt, en ziet niet op 't voorheen. Ik ben verzekert Vader, dat ik maar alleen Haar hart bezit.

ROBBERT.

Wel volgens haar eige zeggen, En zy zel der niet om liegen, zouw ik het ook zoo wie

JOHANNA.

Ja, ja Vader, gaat eens by je zelven, je hebt med wel eens fout (leggen)

Gehad, 't is zoo effen niet gegaan eer dat je was ge Als ze haar nouw nog maar schik'lyk en wel weet te (trouwd)

ROBBERT.

Ze ken onze jonge Sinjoor altoos wonder wel beha gen, (draagen)

Hy kust, hy streelt haar, en.... maar alles in eer Zy noemd hem Man; dan 's 't ook geen schande dat ze by hem leid. (baarheid)

EGBERT.

Myn Vader mag ik dan op uwe gunst vertrouwen.

Zy zal haar voortaan als een eerbaare dogter houwen.

FREDRYK.

Ja, ja, dat zal wel gaan, zet gy de koffy-kan
Te vuur, ik zal daat'lyk met nog iemand an
Koomen, gy moet wat meerder koffy kooken
Als de gewoonte is, maar wilt met geen spaand'ren
daar onder stookten,

Neemt turf, anders smaakt de koffy na de rook,
En laat Antonet eer ik t' huis kom, de keuken ook
Op seilen.

JOHANNA.

Ik zal dat wel bestellen,

Rust gy uw hoofd maar en wilt u daar niet mee
kwellen.

VIERDE TOONEEL.

SIBILLE, ANTONET.

ANTONET.

Het is iets wonders, iets onbegryplyks, dat die man,
'k Meen Egberts Vader, in zoo'n korten tyd ver-
SIBILLE. (and'ren kan.

Wat voor veranderlykheên zyn in hem opgereezen?
Zal hy ons in ons liefde, zeg, dog behulpzaam weezen?
Heeft Egbert hem bepraat?

ANTONET.

Neen, neen, door myn beleit,
En door dees montklok, heb ik het zoo ver gepleit,
Dat onder voorwaard' die ik jouw zal kenbaar maaken,
Gy trouwen zult, en dus in d'Egten staat geraaken;
Dan zult gy die nouw arm, en slegt zyt, door de trouw
Verheeven worden, tot een ryke en braave Vrouw.

SIBILLE.

Hoe tergt gy myn gedult, laat my de uitflag hooren.

ANTONET.

Ik zey, wel meester denkt wat ramp jouw is beschooren,

8 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW;

Zoo gy belet dit Paar te treden in den egt,
Maar hy zey zwygt, want gy en weet niet wat gy zegt,
Wat praat die snapster al, maar 't was vergeefs, want
zwygen

En kon ik niet, ik zey zy mogt eens kinders krygen,
En dat zoo ongetrouwt, 't was u zoo wel een schand,
Als hem, misschien is zy bevrugt, ey laat ze aan hem de
hand

Maar reiken, men zel jouw evenwel dog Grootvaat
noemen, (men,

'k Beken zy heeft een fout, ik wil het niet verbloe-
Maar dat 's voorby, men zel tot nadeel van haar eer
Altans niet spreken, ik weet het dat uw Zoon, en
niemand meer

Haar hart bezit, gy mag je daar vry op verlaaten,
Dog zey hy Antonet, wat meent gy, dat dat praaten
My niet verbystert? zie dat 's Egbert, die tot spyt
Van zyne Ouwders, dus zyn schoone tyd verslyt
Ligtvaardig met Sibil, en Fredryk laat zyn zoon nog
met dat speelkint trouwen,

O neen dat brengt myn hert in eind'loos naberouwen;
'k Ben radeloos wat dat my hier in staat te doen,
Dog zoo 't gebeurd, het geen den hemel wil verhoen,
Dat zy bevrugt wierd, en een jonge kwam te baaren,
Zoo zouw ik toestaan als geparst, dat hy mogt paaren,

SIBILLE.

Mag ik gelooven 't geen gy zegt myn Antonet?

ANTONET.

Gelooven, ja zie daar, ik zweer dat 'k nooit te bed
Mag gaan, met d'een of d'andre vryer aan myn zyde,
't Geen me egter, tegen u gezet, wel kan verblyden,
Is dat geen eeds genoeg?

SIBILLE.

Daar 's een vereering Ant,
Voor deeze tyding die gy my gebragt hebt, want
't Verheugt myn hart, ik zie nouw uitkomst in myn zaar-
ken.

ANTONET. (ken,

Dat Egbert 't nouw by jouw gelykeen man kon maa-
Want dit is zeekerlyk zyn vaders eige woord.

SIBILLE.

Ik heb een vond bedagt die weinig is gehoord,
Ik ben al zwanger.

ANTONET.

Hoe jy, zouw jy al zwanger weezen?
Neen dat geloof ik niet, dat ken ik uit je troony niet lee-

SIBILLE. (zen.

Ja al op 't uiterst, 't is zoo.

ANTONET.

Sibille welk een praat,

SIBILLE.

'k Wed 't Egbert zweeren wil, is 't dan niet waar?

ANTONET.

Ey laat

My langer niet in dees verwarring, wilt je uiten.

SIBILLE.

't Is met gedagten.

ANTONET.

Nog slimmer; helpt my dog buiten

Dees dwaaling.

SIBILLE.

Ik zal. 't Is al een langen tyd geleên,
Dat ik hem aanviel met myn tranen, en gebeên,
Om my te egten, dog hy hiel my steeds voor oogen
Gereed te zyn, indien zyn Ouwders 't maar gedoogen
Wilde, maar 't was ver van daar, ik nam myn toevlugt
tot myn tranen, steeds vermengt met zugt, op zugt;
'k Vervloekten 't uur dat ik hem de eerste maal aan-
fchouwde,

Hy toonde blyken, dat hy my zeer waardig houwde,
Ik veinsde zwanger, om zyn liefde meer, en meer
't Ontfonken, 't veinzen dat is my het best geweer:
En 'k heb hem eindelyk zoo veer gebragt door kermen,
En listig veinzen, dat hy myner ging erbermen,

Ik storte tranen, dog gy weet uit welk een grond,
Myn hart dat lagte, en de zugten die myn mond
Gestadig loosde, zyn ontelbaar, dog bewoogen
Met myne zugten, quam hem 't brakke natinde oogen,

Hy zei dat eer de Son, by naare en duist're nagt,
Zeer klaar zouw schynen, en alhier den middag
bragt,

Zoo hy ontrouw zouw zyn, en my, of 't kind verlaaten.

ANTONET.

Dat is 't gemeenelyk dat zulke Minnaars praaten.

SIBILLE.

Hoer ik geloof hem, en ik twyfel niet, als ik
Verloft ben, of hy zal dan wenschen ieder ogenblik
Met my te trouwen, zelfs in weerwil van zyn vrinden.

ANTONET.

Ik weet geen middel om dit alles uit te vinden,
Gy zyt niet zwanger, als gy zelfs al hebt bekend
Aan my, hoe raakt die pots dan eind'lyk op een end?
En 't geen nog meer is, zouw hy zoo onnozel weezen,
Daar ge alle nagten by hem slaapt gelyk voor deezen,
Dat hy niet merken zouw dat gy niet zwanger zyt?
't Bedrog is al te groot.

SIBILLE.

Ha, ha, de zaak die lyd

Geen last, ik zal iets fraais na Coppiëren,
Hy vergde my, dat ik met eede hem zouw zweeren
Myn zwangerheid, ik kon 't zeer ligt doen, want een
eed

Die agt ik, als je weet, veel minder dan een scheet:
Want veele zeggen, dat de eeden door de winden
Verslonden worden, die men zweert aan een beminde:
Ik wil wel honderd eeden doen, om maar zyn vrouw
Te weezen, en wild gy my in die zaak uw trouw
Betoonen, zoo kan men makk'lyk, en zonder tyd ver-
liezen,

Zoo ons geen vrees belet, terstond het zee-gat kiezen.

AN

ANTONET.

Ik denk niet dat je twyfelt, want ik heb je altyd by ge-
staan,

En in al de zaaken die je gelukkig kunnen maaken,
myn devoir gedaan.

Spreek jy je hart regt uit, ik zel my trouw in alles
SIBILLE. (draagen.

Weet je wel dat Maayke-moer in de bree-straat woond?

ANTONET.

Neen ik, maar ik kender na vraagen.

SIBILLE.

Dan zal het noodig zyn dat gy eens by haar gaat,
Want die is het fondament daar ons heele gebouw op
staat,

't Is al een maand of zes geleen, dat ik met haar iets
heb voorgenoomen,

En ze zouw me komen waarschouwen, zoo dra als
'er iets tot ons voordeel was gekoomen,

Ik ben verwonderd, dat 'er in al die tyd niet

Tot my en Maayke-moer en voordeel is geschied,

Zy zouw een kind van de een of de ander zien te krygen,
Die voor haar butren graag dit zwanger zyn wouw
zwygen,

Dit kind dan hier gebragt zoo daar'lyk als het komt,

Ziet zulke zaaken zyn voor sneeger wel vermomd,

Zy kan een wyl voor of by my maar iemand stuuren,

Dan maak ik alles klaar, myn meid moet na de buuren,

En onderwyle laat ik Maayke in met 't kind,

En die is zoo doortrapt, dat zy my dan gezwind

Na bed zal helpen, en op dat ons niemand komt ver-
rassen,

Kund gy terwyle op de voordeur stil'tjes paffen,

Ik zal zoo steenen, en zoo veinzen in het bed,

Dat niemand zien zal, ook hoe naarstig dat hy let,

Of 'k ben een Kraamvrouw: Ik zal ook in alle deelen,

My myden daar 't my pafft om zoo myn rol te speelen,

Ik twyfel niet of 't is dan alles wel beleid.

12 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW.

ANTONET.

Meend gy dat Maayke haar tot zulk een schendig feit
Zal laten koopen?

SIBILLE.

Hadaar waar meugt gy al voor vreezen?
Was 'er in onze zaak geen grooter zwaarigheid dan
deeze,

Zoo agten ik dit spel al op zyn hoogsten trap,
Hier in bestaat dit volk haar grootste koopmanschap,
Dit is maar een staaltje van haar geest, een van de
minste,

Zulke stukken brengen haar ongemeene winste,
Want met smullen en zuypen hangt dat volkje aan mak-
kaar: (ginter aan, klaar

Maar zoo my myn oogen niet bedriegen zoo komt zy
Zin we, dit kon niet netter komen al was het besteeken.

VYFDE TOONEEL.

MAAYKE, SIBILLE, ANTONET.

SIBILLE.

WEl Maayke dat is goed, wy stonden daar zoo van
je te spreken,

Gy zyt nog van gedagten om my in 't aangenome stuk
Te helpen, om my daar door te brengen tot geluk,
Ik denk je hebt harts genoeg om dit nog uit te voeren.

MAAYKE.

(beroeren.

Ja tog, ik heb harts genoeg om zelfs de Hel te gaan
Of nog iets flimmers, zoo het geld het onderschraagd,
Geen zaak zoo erg of zewerd door my gewaagd;

Maar eens tot onze zaak, ik heb tegenwoordig een
braave gelegenheid gekreegen,

En het zouw binnen een paar uren lukken kennen,
als 't je zoo kwam geleegen,

Het is een Jonge als een Prins, die tot mynent leid,
En een schepselfje, dat in deeze bedroefde worreld geen
uur heeft geschreit.

Si-

SIBILLE.

(brengen,

Og Maayke je kon me nooit geen beter boodſchap
En dat een zeun, een zeun, og Antonet help je bly-
ſchap met de myne mengen:

Maar daar bedenck ik nog iets, Maayke hoe ſtellen
wy 't met 't zog.

MAAYKE.

Kom, kom, laat je myn daar maar voor zorgen, og!
Ik zel die ouwe luy zulke ſtrecken wys maaken,
Dat je wel een minne krygen zel, of dat het kind wel
by een minne zel raaken:

Maar 't geld weet je wel als het een zeun is dat 'er toe

SIBILLE.

(ſtaat.

Og! Maayke, kwel je herſens daar niet eens over,
nouw het zoo wel gaat,

Zel ik op geen dukaton zien, laat myn daar maar voor
zorgen, (wel borgen:

En kontante plaaten, want op zulke zaaken kan men niet
Zie daar jongens heb ik een flesje anys gehaald voor
myn kraam, en op dit ſucces

Mag men wel eens drinken, zie daar ken nog al wat
Havoe Maayke. (in die fles,

MAAYKE.

Dankje zeer.

SIBILLE.

Maar zagt, zagt, ik moet
myn aſem nog eens herhaalen.

MAAYKE.

't Is wel, daar is niet aan bedreeven, ik zel je met
die zelfde munt betaalen.

Wel nouw dat ſmaakt nog al zoo kwalyk niet op me vis.

ANTONET.

Hoe meen je dat ik het niet en luſt, wel wis.

MAAYKE.

Houw daar, drinkt dat men 't aan je hart hoord klinken,
Wel Antonet na dat je ziek bent kun je redelyk wel
drinken.

A N.

14 DE GEWAANDE KRAAMVROUW,

ANTONET.

(lust,

Wel 't is een flegt mens die geen dubbelde Anys en
Wel waar toe is de drank anders geschapen, als om
Te voldoen. (ons lust

SIBILLE.

Maaken we dat 'er ons niets van de zaaken
Komt t'ontvallen.

ANTONET.

Voor my ik zel der nooit geen woord af kallen,
Het minste niet, wy waren der al om koud.

MAAYKE.

(trouwd,

Daar word my zoo meenigen zwaare zaak toe ver-
Gykund wel denken dat wy wel kunnen zwygen,
Als wy ons handen vol met ronde stukken krygen,
Want als dit uit kwam te breeken, moest ik op een scha-
Often minste in 't Spinhuis tot een ieders spot: (vot,
Neen Sibille, dat weet je ook zekerlyk wel beter,
Ik slagte de rest van de vrouwluy, ik ben wel wat
praatagtig, maar aan die veter

En trekken wy niet, dan zoo zouw het heele kloen
Ontwonden worden, en ook al 't gene dat wy doen.

SIBILLE.

Nu Maayke-moer wy zullen 't 'er dan op aan leggen.

MAAYKE.

Wel zekerlyk, maar dit moet ik u voor al zeggen,
Dat gy al wat nodig is daar toe gereed maakt,
Want daar diend in 't minst niet aan te schorten.

SIBILLE.

Staakt

Deeze zorg vry, laat dit alles op my aankomen,
Ik zal wel maaken dat 'er alles is, wild niet schroomen:
Maar die vrouw zal die wel van 't kind af willen staan?

MAAYKE.

(aan,

Og! zeer gaare, zie het komt je op geen steekpenningje
Zy zel der houwen als of ze niet eens en was bevallen,
Het is een verstaalde karonje, die ons alle

Wel

Wel van de leep ken geeven , zy meend morgen al
 weer op straat (raapen bestaat,
 Te weezen , om haar koophandel dat in groente en
 Waar te nemen , zy is wel ter deege verheugd dat het
 by menſchen

Die 't rykelyk voeden kunnen , is , 't is vry beter als
 na den hemel geſtuurt , 't waar te wenſchen
 Dat al de kind'ren maar zoo wierden beſteed ,
 Die buiten de egt ter werreld komen , 't is my zelfs leed
 Van de vrouw haar weegen , daarom kies ik het beſte
 Van twee kwaân , want dat haar man het wiſt , hy meſte
 Haar met rottekruid , zoo lang tot dat ze de moord ſtak ,
 Hy heeft aleenjaar in zeegeweelt , 't is een oleke bul:brak
 Hy haar den hals als hy 't huis kwam , 't was niet te ver-

SIBILLE.

(wond'ren.

Ja het gene dat de mans doen zellen ze niet hart uit
 dond'ren ,

Dat ſmooren ze onder de deekens , als de vrouwen
 maar eens 's nagts uit zyn ,

Daatelyk heeft haar de jaloersheid bezeeten , maar als
 zy heele nagten in de wyn

Zitten , en joelen en kitten , dan dienen de onnozele
 vrouwtjes nog wel te zwygen ,

Willen ze niet wat baſtonade op haar lighaam krygen.

M A A Y K E.

Dat is wel de waarheid , nu het zel tyd worden , wel aan ,
 Ik zel zoo aanſtonds de zaak vervord'ren gaan ,
 Vaart wel Sibille.

SIBILLE.

Heel wel ik zal je dan verwagten ,

Met verlangen , vaart wel.

ZESDE TOONEEL.

ANTONET, SIBILLE.

ANTONET.

Ik durf niet langer wagten,
Ik heb niet langer oorlof als voor een uur,
Ontbied me als je me van doen hebt door Aaltje buur.

SIBILLE.

Het zal geschieden als je meester je wil laten volgen.

ANTONET.

Daar twyfel ik niet an, hy is nouw zoo niet meer verbol-
gen.

ZEVENDE TOONEEL.

SIBILLE.

Die meid is nog waard dat men ze vertrouwd,
En dat men haar, om haar gaauw vernuft, in
waarde houdt: (bedroogen,

Ik heb 'er zoo menig van myn leeven door listigheid

Maar nooit heb ik 'er een in 't werk gestelt van groo-
ter vermoogen, (aan,

Maar zegt, na ik merk komt daar Egbert met Robbert

Ik zal me geweer weer gebruiken, dat is konstig te
veinzen gaan.

AGTSTE TOONEEL.

SIBILLE, EGBERT, ROBBERT.

SIBILLE.

Keert gy nog end'lyk na lang toeven myn beminde?
Waarom laat ge u niet meer by uw beminde vin-
kunt gy in 't afzyn u vermaaken buiten myn? (den?
Uw afzyn geeft myn ziel een doodelyke pyn.

EGBERT.

Is dat lang afzyn Lief, dat ik na ruim twee uren,

U niet en heb gezien?

SIBILLE.

'k Kan zonder u niet duuren.

ROBERT.

Dat heeft zyn reeden.

SIBILLE.

Ieder uur is my een dag,

Gy weet wel dat ik ben op 't uiterst Lief, en mag
U byzyn in dees noot, myn zinnen niet vermaaken.

ROBERT.

Wat is het al evenwel wonderlyk, voor die het zoet
der minne smaaken.

SIBILLE.

Hoe Robbert zyt gy mee verliefd?

ROBERT.

Ja tot me toonen toe Juffrouw,

Ik parfumeer Antonet tot me kuifche en wettelyke
vrouw:

Wat drommel ze heeft me heelelyfin brand gestookten,
Eerst is de vlam door me keelgat heen gebrooken,
Zoo heet of 't peper was.

EGBERT.

Ik meende dat de liefde door de oogen quam.

ROBERT.

Hoe dat het jouw gebeurd is dat weet ik niet, maar
door myn oogen kan geen vlam.

Maar doen ik aldereerst de liefde in me lyf voelde,
Was 't of 'er zoo'n muis tien twintig in me ingewant
krioelden; (was,

Eerst dagt ik nog dat het een knagende Concelentie
Ik kreet en ik huilde om me bedreeve schelmstukken,
Maar 't en hulp niet, ik met een snipsnapsnarigheid ras
Na den Apteeck, om eens helder te pulfereceeren

Kogt ik wat brambarber, maar ik had het geen twee
uuren in me lyf gehad of ik wil je zweeren,
Of myn broek was al zoo geel of ze met safraan was
gesmeert,

Seldrement ik was zoo bestruift, of ik 'er in rondom
had gekeerd,

Maar als ik Antonet haar smoelwerkje, en haar . . .
wat blief je? maar kreeg in myn gedagten,

Zoo meende ik, dat de hette van 't vuur, dat in m'
ingewand was me zouw hebben doen versmagten

De brand die steeg zoo met horten en slooten, na
't onder lyf toe,

Doe was ik 'er nog slimmer mee gebruid, ik ballen
als een togtige koe:

Maar op 't lest begon ik te bedenken, dat ik jou
wel had hooren zeggen, dat die schepfeltjes die

me vrouwluy hiet, die brand konnen blussen
Door haar gevley, gelonk, Extréma . . . en door kussen

En dat zoet slootje, dat Antonetje, dat heeft op m'
vrindelyk verzoek my daar ten deele van verloot

Waar voor ik 'er ook belooft heb te trouwen, zo
draa als ik kost, (dren)

En mooglyk trouwen wy wel op een dag met malk
Want onze olde Sinjoor begint van voorneemen

zoo een weinigje te verandren.

SIBILLE.

Mag ik gelooven 't geen hy zegt myn tweede ziel
EGBERT.

Ik heb uw zwangerheid los uit bekend, hy hiel
In 't eerst zig weigerig om ons te laten egten,

Dog moeders tusschenpraak 't geen veel op hem k
hegten,

Deed hem ons trouwdag, dog heel flaauw bestemm
zugt

Niet Engel, 'k ben verzekerd al zoo dra uw vrugt
Ter weerd is, en gy hersteld, hy 't toe zal laaten

ROBERT.

Dat is zekerlyk, maar anders is hy door geen reed
te bepraaten.

SIBILLE.

Myn ziel, myn hart, ik voel my heel ontfeld, de
vreugd

Bevangt myn hart, ik prys uw trouwe en vaste deugd,
De pyn die my de nood des barends zal beschikken,
Kan my het minste door dees vreugde doen verschrik-
ken:

Ag! hemel, gun my dog ik bidde een korten tyd,
Dat ik verloft, en gy een blyde vader zyt: (d'ren,
Myn ziel, de avondlugt die zouw my mooglyk hin-
Brengt my in huis, uw reën doen my myn druk ver-

EGBERT. (mind'ren.

Zeer graag myn Engel, dog ik moet noodzaaklyk nog
Een boodichap doen.

SIBILLE.

Verleid my dog door geen bedrog.

EGBERT.

Den hemel straft my Lief, met eeuwiglyke plaagen,
Indien ik uw misley.

SIBILLE.

Ik fchep een welbehaagen

In uwe trouw, kom gaan wy het is tyd.

EGBERT.

Wel aan

Myn Engel, is 't uw wil, laat ons na binnen gaan.

NEGENDE TOONEEL.

GRIET en PIETERNEL.

GRIET.

WAt dunk je van die vuilbek, die wist altyd zoo
veul op my te zeggen,

Ik was een vry persoon, en heb een vry persoon by
me laten leggen,

Maar Aal Mossel, foci, haar man heeft al te lang in
zee geweest,

B 2

Dat

20 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW,

Dat zy daar by zwaar zouw zyn, ik heb 't wel gevrees

Dat kruip in 't ootje haar zoo beet zouw krygen,
Zy heeft haar gebradaan een vreemd braatipit laten
rygen,

En dat een getrouwd wyf! een getrouwd wyf! wel! wel!
Ik wed myn mondklok het de heele stad doorluyen

PIETERNEL.

(zel;

Je hebt gelyk,

GRIET.

Zoo ze 't wil verborgen houwen,
Weet ik haar vangst, en zel haar zoo een werkje brouwen,

Dat haar zoo drommels zuur op zel breeken, ik weet
Zeeker dat zy op 't uiterst is, het zal een heet
Yzer voor haar zyn om zonder handschoenen aan te
tasten,

Dog ik zel 't uitvoeren, hoe, zy lei my lasten
Op, daar ik in 't minste nog schuld, nog deel aan had,
Zy zei dat ik met een getrouwd man, plat
Tekithad gehouwen, en dat was immers geloogen,
Gelyk als voor de Heeren getoond is, en nog word ik
bespoogen

Van zoo'n kruis-hoer, zy meend dat 't my vergeeten is,
Maar neen, ver van daar.

PIETERNEL.

Je hebt gelyk, ik zoutw 't haar wis
Betaald zetten, als ze myn zoo schelms had geschonden.

GRIET.

Ja wis zel ik 't er betaald zetten, ik vrees dat 't 'er
zoo drommels zel honden.

Ik zel der wel agter komen, hoe geniepig dat ze 't steld,
Het kind zel voor den dag komen, 't geld dat het geld:
Ik wouw wel eens weeten wat dat heeft heeft besteecken,
Kom gaa je mee in huis? daar zellen wy wel breeder
van haare zaaken spreken.

PIE-

PIETERNEL.

Ja Grietje ik gaa mee, dog hoop haar zoo een trek
Te speelen, dat ze op een ander tyd haar bek,
Van and're luiden wel wat beter toe zal houwen.

GRIET.

Ik zal der mee geen goed in doen wilt dat vertrouwen.

Einde van het eerste Bedryf.

TWEEDE BEDRYF.

't Speelt in de Kamer van Frederyk.

EERSTE TOONEEL.

FREDRYK JOHANNA.

FREDRYK.

HOe talm je zoo moer?

JOHANNA.

Wel nouw Vaar je hebt zoo'n grooten haast niet,
't Is wonderlyk met de Mans, 't is of 't 'er altyd verdriet
In huyste blyven, wel jemeny, de Vrouwen
Moete jouwluy veel aangenamer weezen als je ze eerst
komt te trouwen,

Want dan praat je of je niet zonder haar duuren kan
Wagt Vaar, je bef is nog een kreukje in, zoo, nouw
is het wel man.

FREDRYK.

Maar wat hebben de Mans met dat femele en bedille
Van 't huyshouwen te doen, je hoorde zelfver graag te
(willen,

En my aan te porren, om myn Negotie waar
Te neemen, en dat weetje wel dat ik in huys niet doen
ken; maar

Is Antonet nog niet weeder van Sibille gekomen?
Je hoorde in stilligheid Moeder, na haar gedrag eens
vernoomen

Te hebben, want als se kraamt, zal men niet met fatsoen
Hem kunne weygrentetrouwen, want na myn ver-
moen,

Kun je niet je twintige hem dat niet uyt 't hoofd praaten,

En hem in een verbeterhuys te zette dat zouwe de Heere niet toelaaten,
 Want buyte dese fout is zyn gedrag schiklyk en wel,
 En 't zouwme niet wel van me hart kenne, als ik je de
 waarheit zeggen zel.

TWEDE TOONEEL.

ANTONET, JOHANNA, FREDRYK.

ANTONET *verbaast nyt.*

Geluk Sinjeur, geluk Juffrouw.

JOHANNA.

Hoe zoo verbaast?

ANTONET.

Og! is dat loopen.

FREDRYK.

Spreek op dog Antonet, staat ons iets goets te hoopen?

ANTONET. jeur?

Og! laat ik dog myn asem scheppe waar is de jonge Sin-

Is hy agter meester? roept hem dog ten eersten veur,

Want Sibille is in de Kraam bevallen,

Van een Jonge als een Reus.

JOHANNA.

Hoe kenje kallen.

FREDRYK.

Ja, nouw heeft hy 't wel geklaard, nouw is hy Vaar.

ANTONET.

Wel Miestre als het zoo weeze moet, is het beter hy als

JOHANNA. (een aar.

Ja wel Man wat zelluwe doen, wy dienen der ons na te

ANTONET. (schikken.

Ze zouw wel om je gestuurt hebben, maar ze dorst 'er
 niet van kildken,

Ze verzoekt vriendelyk dat je haar eens bezoekt,

„Hoe werd die ouwe sloov al evenwel gedoeft.

24. DE GEWAANDE KRAAMVROUW,

FREDRYK. (wen.
Dat het een eerbare Dogter waar, het zouw me niet rou-
Ik had hem eer 't zo ver gekomen waar, al late trouwen.

ANTONET.
Wel Sinjeur, ze draagt haar tans schiklyk en wel,
Ik meen verzeekert te weezen dat ze die dingen niet
meer doen en zel.

FREDRYK.
Zoo lang als ze in de Kraam leyd, wil je zo niet zeggen?

JOHANNA.
Vader als je hem laat trouwen moetje 't hem lustig op
zyn Concientie leggen,
En geeven hem een les die in zyn hert gaat.

FREDRYK.
Men moet eerst eens vernemen hoe het ginter staat,
Roept Egbert, laat hem benede kome zonder toeven,
Maar 'k hoor hem koomen, blyft maar, 't zal niet behoer
Kom hier eens Egbert. (ven.

DERDE TOONEEL.

EGBERT, FREDRYK, ANTONET,
JOHANNA.

W EGBERT.
At is 'er van myn Vaders dienst?

FREDRYK.
Uw Liefste is schielyk, en op het onverzienst,
Van een Zoon, zoo Antonet zeyt in de kraam gekomen.
Het komt me zoo schielyk te vore als waren 'tdroomen.

EGBERT.
Hoe draagd myn Zielzon haar in deeze staat?
Ik ken niet toeven.

ANTONET.
't Is of het haar aan de zinnen gaat,
Zy zagt, zy weent, om dat het kind is buyten d'Egt ge-
booren. Dat

FREDRYK.

Dat zouwder geen nood of gehad hebben hadse haar
eer niet verlooren.

EGBERT.

Ik kan niet rusten voor dat ik myn Engel zie,
Ik zal haar trooste in haar druk, vaart wel, ik vlie.

VIERDE TOONEEL.

FREDRYK, JOHANNA, ANTONET.

FREDRYK.

ANtonet dat gy 't Kind met de Vrouw die der over
gezeeten heeft eens ging haalen,
Maar je moest ten eersten weerkomen, zonder draalen.

ANTONET.

(dit hoort,

Zeer wel Grootvader, ag! wat wilze haar verblye als ze
Ze zel zo verkwikken als of ze niet gekraamt hadde
door dat woort.

VYFDE TOONEEL.

JOHANNA, FREDRYK.

JOHANNA.

VAder ik zel een bottelje met wyn klaar maken,
Met wat Suykerkoekjes, en belchuytjes, want
het Laake (door de tyd,
Is nouwzoogefchooren, en we moetent nu zo verslyten,
Men ken Maayke Moer zoo droog niet late zitte: 't waar

FREDRYK.

(een spyt.

Doet zoo 'tu wel gevalt Moeder, ik zal 't met gedult
aanschouwen,

En zien hoe onse zoon hem in deeze zaak zal houwen,
Mooglyk wint hy myn hart wel.

JOHANNA.

Robbert, Robbert, kom eens hier,
Daar is drie stuivers toteen Vyventwintig Suykerbe-
schuyt

26 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW.

schuytjes, en brengt een bottelje gebottelt bier,
Met een Fles wyn van onze ouwste Baferakke,
En laat de Bakker hondert Suykerkoekjes tegen mor-
gen ogtent bakken, (nouw 't dog zoo uyt,
En vyventwintig gerasste wittebroode, ik moet de buurt
Valt, eens trakteeren.

ROBBERT.

Hoe is Sibille dan de Bruyd!

JOHANNA.

Neen ze is Moeder, is dat niet wat aars te zeggen?

ROBBERT.

Zoo hebben ze je 't ampt van groote Mama, en groote
Papa toe gaan leggen?

Ik wensje veel geluk met die nieuwe kwantiteyt.

JOHANNA.

Dankje Robbert.

ROBBERT.

Nouw ik ga heene daar je hebt gezeyt.

ZESDE TOONEEL.

FREDRYK, JOHANNA.

FREDRYK.

M Eenje der zelve morgena toe te gaan Moeder?

JOHANNA.

hoe der

ja Vaar ik moet en reys kyken ik ben tog nouw Grootje,
'T'er gestelt is, want ik kan wel denke dat se niet veel
en heeft, (gebrek leeft;

En men geeft een vremde wel wat als men ziet dat ze in
En zy gelykje weet die komt ons vry wat nader.

FREDRYK.

Wel ja onze Zoon zo me zeit, (maar of 't waar is weet ik
niet) is van 't kind de Vader.

ZEEVENDE TOONEEL.

FREDRYK, JOHANNA, ROBBERT.

ROBBERT.

S Injoor daar komt Egbert, Antonet, en nog een
 (vrouw,
 Zoo vroolyk aanstappen of het hier Bruyloft weezen
 zouw.

AGTSTE TOONEEL.

FREDRYK, JOHANNA, MAAYKE.

EGBERT, ANTONET, en ROBBERT *ter zyden.*

MAAYKE.

(ten,

W Ens u veel zeegen tot vermeerdring uwer loo-
 Ziet grootvaar deeze Zoon is uyt je krooft ge-
 sprooten.

ROBBERT.

Wat dinkje Antonet, het hy geen Engels Verstand
 Van jongens te maaken? volgen wy den zelfden trant.

EGBERT, *met het kind in zyn arm knielende.*

Myn Vader 'k val te voet, ik ken my niet weerhouwen
 Van tranen, om dat ik myn Engel niet mag trouwen,
 Myn moeder, gy die mee met druk de barents smert
 Hebt doorgestaan, en my gedraagen onder 't hert,
 Indien myn zugten u niet tot meedoogen wekken,
 Aanschouwd dit kind dan, in wiens aangezicht de trek-
 Myns weezens speelen met een zonderlinge zwier, (ken
 Myn vader, kan u dan dit jong onnozel dier
 Nog niet beweegen? nu wel aan dan, zoo zal 'k egter,
 't Zy met, of teegen uwe zin, haar trouwen, slegter
 Nog ook rampzaliger kan ik niet leeven, als
 Ik nu doe, ag! myn Ouwders, zy werd vals
 By u beloogen, zy is 't Aambeeld myner liefde,
 Ik, niemand anders, zoo 't uw goedheid maar geliefde,
 Zouw

Zouw haar bezitten, ag 't schynd gy bewoogen werd
 Indien de traanen die ik om myn Bemindes smert
 Uitfloort, u een van beide aan 't herte raaken,
 Zoo ween ik beeken.

JOHANNA.

Neen, wild uwe droefheid staaken,
 Ik ben bewooge, en ik voel wel dat het herte van
 Een Moeder, op dees wys zig niet verloogh'nen kan;
 Nu Fredryk geeft uw woord en wild niet langer draa-

ROBERT.

„ Zoo hy nouw niet trouwen zel mag myn de duivel
 haalen, (len-)

„ Wat dunk je van der smoeltje? is't nouw ons beurt (niet)

„ Om ons hylik te verzoeken? want langer te loopen
 dat verdriet, (krygen)

„ En dat steekpenningje dat we van dit hylik zellen

„ Zelen een braave harst op onze Bruiloft weezen.

ANTONET.

„ Wil je zwygen?

MAAYKE.

Nouw Grootvader, hoe ben je zoo weigrig? geef je stem.

ROBERT.

Ja zonder jouw woord Sinjoor krygt dit hylik geen

ANTONET.

Nouw meester hoe ken je zootalmen, wilt niet meer (klem-

FREDRYK.

Het valt my hart myn zoon, dat kund gy zelf wel (veinzen.

EGBERT.

Waarom?

FREDRYK.

Om dat gy zoo verbafterd van uw stam,
 En dat gy tot uw Bruid geen eerbare dogter nam,
 Maar een wiens schand'lykheid steeds zweeft op duir-
 zend tongen,

Van welkers eerbaarheid al liedjes zyn gezongen.

ROB-

ROBBERT.

Men speelt van Koningen en Princen op de Schouw-
burg, dat 's nog meer.

EGBERT.

Dat 's lang voorby, wie spreekt tot nadeel van haar eer?
Altans, zy werd van ieder die haar kend gepreezen,
Want zy en is niet meer het geen zy pleegte weezen,
Noemd haar uw dogter, en noemd my op nieuws uw
zoon,

Zyt dog barmhertig aan uw kind, men komt de Goôn,
Door geene pligten als barmhertigheeden nader:
Hier door betoond gy regt de pligten van een vader,
Ik heb de myne overtreden, ik beken 't,
En me altyd averegts van uwen raad gewend,
Dog staat myn huwlyk 'toe, en kom ik dan myn plig-
Te overtreden, zoo moet ik u met dees Ligten (ten
Nooit meer aanschouwen.

FREDRYK.

Nu wel aan, ik neem u an,

Ik zal in korten tyd u maaken tot haar man,
Myn zoon wild met uw vrouw gerust in 't huwlyk
Ontvangt haar van myn hand. (leeven,

ROBBERT.

Kom wil je hand ook geeven,

Waar drommel talm je over? ik zel de eerste weezen
die 't verzoekt.

ANTONET.

Wil jy het doen ik mag 't wel lyen, maar ik heb het
vervloekt,

Want geen kaerel is my zoo aangenaam, dat ik daar
Over zetten zouw. (een alteracie

ROBBERT.

Dat kan men ook wel zien aan je facie,
Sinjoor en Juffrouw, om dat je tegenwoordig in een
goe luim bent,

Daarom prezenteer ik Antonet tot een Cement,
Want dat gewelt van de liefde ken ik onmoglyk verdra-
gen

30 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW,

't Is of ik gek ben door al dat bruyen dat plage, (gen,
Ook zyn wy al lang op mekaar gescharmeerd geweest,
En onze lighamen hebben een wonderlyke overeen-
komst met onze geest:

En zy heeft geen assurantie genoeg om het te verzoeken,
En ik ben van dat sentiment, dat me in zulke voor-
vallen alle attestatie moet vervloeken,

En terwyl ik en Antonet je trouw hebben gediend,
Daarom verzoek ik je, hoewel ik je knegt ben, als een
vriend,

Dat je ons zo dra het meug'lyk is te samen laat trouwen,
En schoon het ons mee of teegen gaat me zellen jouw
altyd de oorzaak van ons hylik houwen.

JOHANNA.

Wel heer Antonet, daar heb ik me leeven geen ge-
dagten na gehad,

Dat jy op Robbert verliefst was.

ROBBERT.

Ja maar vrouw wy leeven plat

JOHANNA.

Wel wat kan my dat scheelen of je rond of plat leeft,

ANTONET.

Ja vrouw je moet hem niet agten, hy heeft altemet
zulke buite-sprongen. (jongen)

FREDRYK.

Zoo dra ik toesta dat het huwlyk van myn zoon vol-
Zoo stem ik 't uwe ook. (trokken werv)

ANTONET en ROBBERT.

Wy bedanken je met al ons hert.

EGBERT.

Myn Vader 'k ben verheugd om dat gy myn gebeden.

JOHANNA.

Ja jonge je zelt trouwen, je vader heeft het immer
al beleeden.

EGBERT.

'k Bedank u ouwders, en zal altyd een dankb're ziel

U off'ren, en ben wel gerust, dat ik de kiel
Myns leevens niet meer zal aan zulke klippen stooten,
Maar m' waardig agten dat ik mag een uwer looten
Genoemd zyn.

JOHANNA.

Indien 't zoo gaat, zoo zal uw moeder in
De dag haar's ouwderdoms, nog wenschen het begin
Haar's leevens op een nieuw van kindsheid af t'herhaa-
len,

Maar anders zult gy my ook doen ten graave daalen.

FREDRYK.

Den hemel hoop ik zal voorts zeegenen uw trouw.

JOHANNA.

Ik wens het zelfde aan myn zoon, en aan zyn vrouw.

EGBERT.

Ik ben u dankbaar voor uw goedheid al myn leeven.

JOHANNA.

Kom Egbert wild my dat kind een weinig geeven,
Wie is 'er tegenwoordig by Sibille?

MAAYKE.

Aaltje buur,

En Tryntje naast de deur, die houwenhaar t'samen by
Gezelschap, en schikken alles wat ter deegen, ('t vuur
Doen ze hoorden dat ik hier moest komen, was ze zeer
verleegen

Voor het kind, dog ik heb het wel warm bezorgt en

ROBBERT.

(toegedekt.

Ja 't mogt altemet een wind in zyn blaas vatten.

ANTONET.

Ja.

dat kon makk'lyk geschieden, schoon je daar mee gekt.

JOHANNA.

Is het schuitje Maayke-moer makk'lyk afgeloopen?

Egbert en zyn Vader drinken onder-wyl eens.

MAAY-

M A A Y K E.

Dat ging naar wens, men zouw 't niet beeter kennen
hoopen,

En ze verstond niet dat 'er in 't eerst iemand kwam,
Antonet die was 'er juist, die 't kind zoo lang nam.

R O B B E R T.

Als ze der zoo wat dikkels mee om ging, zouw ze
dat ook wel leeren;

En dan mogt z'er winkel van doen, dat zouw wel
schoon zyn, dat wil ik zweeren.

FREDRYK *tegen Egbert.* (mind,
Ik heb 't wel meer hooren zeggen dat je ze vuurig be-
Maar de Minnaars, als ze eerst in de kallever-liefde
bennen, zyn blind.

M A A Y K E.

Ik heb haar alleenig stilletjes na bed gekreegen,
En heb de Buuren laaten weeten van haarent weegen,
Dat ze niet gebelgd over die zaak moeten zyn,
Dat men haar na verloop van eenige dagen helder met
wyn, (ken:

En met kandeel, en 't geen daar toe hoord, zal beschen-
Zy zyn lieel wel vernoegd, ik geef je in bedenken,
Of het daar op de kamer niet te naauw zouw zyn ge-
weest,

En waarlyk 't is gekheid, want ieder wil 't meest
Te zeggen hebben, en ik kan dat talmen niet veelen,
Ik versta me werk zoo wel als iemand in alle deelen.

J O H A N N A.

't Is juist Maayke-moer dat het zoo uit valt,

M A A Y K E.

Denk vry dat het anders niet geschied zouw hebben
of me zoo wat kald.

F R E D R Y K.

Ja dat lieg je niet, je kald wel ter deegen,
Maar Maayke ken je al kallende wel een glaasje uit vee-
gen?

M A A Y -

M A A Y K E.

Wel neen Grootvader maar ik zwyg dan gemeenelyk

E G B E R T.

(stil.

Ik geloof dat Vader 't zeyt om dat hy 't eens zien wil.

Hy geeft haar Wyn en Koekjes.

J O H A N N A.

Ik ken de jonge niet genoeg aan zitte kyken,

Zoo'n bekje is 't, hy zal zyn Vader wel lyken,

't Is zoo'n alderlieft lief hontje van een kind.

Nouw myn kleintje, nouw nouw, het schelmpie begint

Te schreeuwen.

F R E D R Y K.

Moer me dunkt dat ik je hoor zeggen,

Dat hy zyn Vader wel lykent, maar dat je hem zonde
der Leujers zag leggen,

En je bekeek hem dan van ondre heel stip,

Hy zouw hem daar nog beeter lyken, dan aan zyn lip,

Of wang, of andre lighamelyke deelen.

J O H A N N A.

Ja Vader, je moet je spottige Rol weer of speelen,

Ik meend zoo niet spotteboef: dat weet je wel,

Maar Egbert zeg eens hoe dat het Kintje heete zel.

E G B E R T.

Indien het jouw geliefde ik zouw het Fredryk na
Vader noemen.

J O H A N N A.

Wel nouw dat kan ik niet verdoemen.

Is 't met je Lieftens sin.

E G B E R T.

Dat is geen vraagens waard.

J O H A N N A.

Gy Antonette wagt niet langer om den haart

Wat op te feylen, dan ken je met Maayke 't kind weer-
brengen,

En zeggen dat ik de buure morg Trakteeren zel zoo
ze 't wil gchengen,

34 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW,

Verzekert haar van onze vriendschap, hoor Antonet, en
Komt dan ten eersten t'huys, krygt zy van Avond een
Zeniet koomen? (Baker of ken

MAAYKE.

Neen.

JOHANNA.

Dan mag Antonet voor Baker speelen,
'k Geloof dat zy dat werk verstaat in alle deelen,
'k Ken haar wel missen, en 't haalt jou luy nog wat uyt,
Sibille mag 't goet metter maken als ze is de Bruyd.

EGBERT.

Ik zal wel maken dat zy is te vreedten Moeder.

FREDRYK

Nu Egbert, strekt uw Vrouw en kind tot een behoeder,
Betragt uw pligten en Bemind de naarstigheit,
Gy hebt dit Juk vrywillig op uw hals geleid,
Dog 't is geen juk voor die 't vrywillig draagt, de
banden

Der Liefde knelthet woord van lastigheyt tot schanden,
't Strekt hier een hemel voor gerusten, maar een hel
Voor knibbelzieke, en onrusten; hierom zel
't Aan u staan, en ook nevens aan uw wel beminden,
Indien 't zoo gaat gelyk wens, zult gy bevinden,
Dat uwe Ouders, al 't geen mooglyk is aan uw,
Volbrengē zullen, en wens u, met uw Zoon, nuw
Tog zoo uytvalt, dat den hemel geeft, dat zyn leven
Zoo reklyk zyn zal, dat 't u geen reed'ne zal geeven
Tot klaagen,

JOHANNA.

Ik wens het zelfde, of dat de Goon.
Hem Hever haale in hun Koninglyke Troon,
En wens het zelfde aan uw Lief met ganscher harten,
Indien het anders waar in waarheit 't zouw my smarten.

EGBERT.

Ik blyf u dankbaar voor u wense, en hoop de Les
Zoo wel te onthouwen, die in myn gemoet een bres
Ge-

Gefchooten heeft, dat ik ze nimmer zal vergeeten.

ROBBERT.

Ja wel ik dien me pligt ook wel ofte leggen, eer dat ik
het mogt vergeeten,

Ik wens dat al de kind're die je zelt krygen Sinjoor, nit
het egte bed,

Zoo op een haar gelyk als deeze jonge nietmeer nog
minder, maar net

Na je mag lyken, dan kan jy ze altyd overstemmen,

Want zulke bewysredens dat je de vader der of bent
die zouwen klemmen,

Want het kind lykent je als was het uit je aansigt ge-
sneen,

't Is vlees van jouw vlees, en been van jouw been,

En ik recompenseer Antonet tot Baker t'allen tyen,

Als ik met 'er getrouwd ben zel ik me zoo lang allee-
nig wel belyen,

Zy leert 'er mooy huyshouwe deur, en nog plaatte toe,

Zoo'n wyf dient me niet waar smoelom?

En ik wens je een milde buy voor ons als je bent
de Bruydegom.

EGBERT.

Ik zal u dan gedagtig zyn en niet vergeeten.

JOHANNA.

Myn liefde tot het kind is niet om af te meeten,

Kom hontje dat ik u eer dat gy gaat eens kus,

Zeg teegen Sibille dat ze der wat stil houwd, ik kom
flus

Eens an, en zal me Moeders hart dan toonen.

EGBERT.

Den Hemel hoop ik zal u deeze goetheid loonen.

FREDRYK.

Vaar wel myn Zoon, en draagd u schiklyk en wel,

Zyt vry verzekert dat 'k somwyl eens koome zel.

EGBERT.

Myn Vader zal ons daar op 't hoogste mee ver-
pligten.

JOHANNA.

Wagt Maayke ik zelve de andere deur wel uyt ligten.

Eynde van het Tweede Bedryf.

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL

AAL MOSSEL en PIETERNEL, *ieder met een
Kruywagen met groente.*

AAL.

GEele lekkre Raape, Santraape, groot enne goet.
PIETERNEL.

Wortelen, Seldery, koop wat die wat koope moet,
Vier bosse wortelen om een dubbeltje, dat's een koopje;
Ik wouw wel dat ik al los was, je loopje
Zelve aan 'tent.

AAL.

Pieternel wat is het tans slegt
Met verkoopen, het lykent niet met al, me plegt
Wel een stuyver teegen nouw een duyts te winnen,
Ik geloof dat ik t'huys vry meer geld (als hier) met
spinnen (van
Zouw verdienen, ik heb van ogtend al twee stuyvers
Een vierdevat Raapen ontfangen, het gaat zo slegt an.

PIETERNEL.

Wat heb ik daar mee te doen, wat legje myn te zeggen
Hoe't met je neering is, met onder de mante leggen,
Kunje meer als een dubbeltje daags winne, ja in een uur,
Daar je nouw maar zoo veel ontfangen heb, de huur
Merreje worde wel gewilt.

AAL.

Wel vuyle karonje,
Dat ik de Merfche niet meer ontfag als jouw, ik schonje
Trony met deze nagels, dat'er een hond uyt slabbe kon,
Dan zouwe weeten hoe wel dat ik boven leggen kon.

Hier vergaart Volks

PIETERNEL.

Ja maar vuylneus ik heb mee nog handen,

38 *DE GEWAANDE KRAAMVROUW,*

En als ik het daar niet mee doen ken doen ik het met me
tanden,

Kis, kis, heb het hart maar datje de eerste slag geeft,
Zoo je 't niet doen durft, ben je niet waard datje leeft.

A A L.

Afferanter Varken, heb ik me leeven met geen oogen
aanschouwe.

PIETERNEL.

(wen,

Wat wouwe hebben dat ik 't met een hoer zouw hou-
Die by een ander als by 'er man zwaar is geweest en al
is verloft,

Jy beeldeje wel in dat het niemand weete kost,
Maar ik zel 't tot je leetweezen wel anders doen blyken,
Dan zel me zo drommels met een bril op zyn neus staan
kyken,

Gajy maar voort het spel is al op den hoogsten trap.

A A L.

Wat is 'er op den hoogsten trap vuylbek?

PIETERNEL.

Die pap

Die zel ik jouw wel kookken, dat ze je zoo zuur op zel
breeken,

A A L.

Waar mag dat vullisvat haar smoel al in steeken,
Ik zwaar geweest, dat liegje door je hals jouw beeft,
Ik geloof dat jye wel inbeelt dat je me daar bevrees
Mee maakt, ja tog, 'tzel aan de uitkomst wel anders
blyken,

PIETERNEL.

Ik zel wel maaken dat me de uitkomst zal bekyken,
Ik meen de uitkomst daarje van bent verloft,
Het kind zel voor den dag komen 't kost wat 't kost:
Ik heb om je leugenagtige bek zoo veel moete lyen,
Doen je myn zoo vals betigten, nouw zel ik my ver-
blyen,

In jouw voor den duyvel te helpen, hoor hoer,

Myn

Myn onschult is gebleeken en dat voor 't Geregt moer,
 Je hebt myn zelfs gezeit al over lang dat je most kra-
 A A L. men)

Teegen Jouw dat zeggen dat zouw ik me doodlyk scha-
 men,

P I E T E R N E L.

Met steele en roove hang je an me kaar, dat's wis,
 Heb je die onnoozele Boer lest niet daar je de Vis
 Of kocht, al sen geld met behendigheit ontfloolen,
 Je hebt me zelf gezeit, je kond 't nog niet verhoolen
 Voor me houwen, daar je nouw zoo voor pleit,
 Je zouwd al lang Bankrot geweest hebben had je 't zo
 niet aangeleid.

A A L.

Ik geloof waaragtig dat je begint te droomen?

P I E T E R N E L.

Ja ik droom dat je dat lastig pakje is of genomen.
 Al is 't dat jy je op de been houdt dat is niet,
 Ik merk het evenwel wel, maar niemand die 't kind ziet.
 Wie weet of dat Varken 't niet heit verdronken,
 't Moet voor den dag komen, want het kind is niet ver-
 zonken, (beurt,
 Maar ik zouw me niet verwond'ren dat 't jouw was ge-
 Wagt, wagt, ik zel wel maken dat je dit zaakje nog
 betreurt.

A A L.

Jouw nytsuypster, ik leg je oogen strak op bey je wan-
 gen,
 En blyf met deeze nagels strak in je loogenagtige be-
 hangen,
 Wat denken de Menschen wel die hier rontom staan?

P I E T E R N E L.

Wat zouwen de luy denken, hoe ze je best aan

40 DE GEWAANDE KRAAMVROUW,

De galg zelle helpen, of waapedraagster maaken
Van deeze Stad.

AAL.

Je zelt nog op een rad raaken,
Je hebt te Amsterdam al eens gestaan op de kaak.

TWEEDE TOONEEL.

SCHOUWT, AAL, PIETERNEL,

met Dienaars stom.

SCHOUWT.

Wat's hier te doen, hoe praat men hier dus uyt
den haak?

Wat leg je hier en kyft, en raast op's heeren straaten,
Je zouwt na huys toe gaan, maar hier niet langer praten.

AAL.

Niet praten, moet men dan al hoore't geen zy zeit?

PIETERNEL.

Dat ik gezeit heb zeg ik nog, dat jy dat schendig feit
Gedaan hebt, zel ik nouw en altyd staande houwen,
Zoo lang ik't kind niet zie.

SCHOUWT.

Wat hebt gy voor vertrouwen
Van deeze vrouw? wat fout heeft zy onlangs gedaan?

PIETERNEL.

Ik zeltje zeggen, en dat zoo kragtig, dat je aan (ken,
Me worde geloof zult geven zonder eenig tege spreek-
Ze heeft haar vat van een vreemde Biersteeker laten
ontfleeken,

En meende deeze zaak te houwen heel sekreet,
Want zy is al verloft het geen ik zeeker weet.

AAL.

Ken jy die loogens Schouwt nog langer dan gedogen,

PIETERNEL.

Neen fluyt my vry by haar indien het is gelogen,
Nouw is het kind by haar, nog zy is niet by't kind,

En

En waar men ook verneemt daar 's niemand die het vint
SCHOUWT.

Kom dienaars houwt haar vast wilt haar gevangen nee-
AAL. (men.

Ag! hoor myn onschult eerst.
SCHOUWT.

Kom kom niet lang te teemen;
Maar zeg myn eerst een reis waar dat uw woonplaats is,
Want is de zaak niet waar, zult gy in hegtenis
Voor haar, ook om de zaak wat nader te openbaren.
PIETERNEL.

Voor aan de Schotse steeg myn Heer ik had wel gaaren,
Als me my van doen hadde, dat me een Boo,
En geen dienders om my stuurden.
AAL.

Word ik om die snoo
Karonje haar loogens dan in hegtenis gesmeeten?
PIETERNEL.

Hoe't loogens zyn zal ik de Heere doen weeten.
SCHOUT.

Maak dat gy t'huys zyt, als me je van doen heeft.
AAL.

't Is de olikste Hoer die der op aarde leeft,
En zy werd van jouw nog niemand mee genomen,
Wel mag men zeggen dat hier op aarde de vromen
Veel te lyden hebben.

PIETERNEL.

Jy bent 'er anders een.
Van de vroomen, ja wel wat moet ik hooren, 'k meen
Dat het wel blyken zel, hoe veele vroomen stukken,
Dat je al uytgevoert hebt.

SCHOUWT.

Voort voort hoe zal 't hier lukken.

AAL.

Ik zel je teekenen beest, kom ik maar uyt 't verdriet.

PIETERNEL.

42 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW,

Dreigd die voor je dreige bang benne, maar dreygt
my niet.

alle binnen

DERDE TOONEEL.

ANTONET en MAAYKE.

ANTONET.

IK ken je zeggen Maaykemoer je hebt je zaaken
Zoo wel verrigt, dat zy der niet agter zelle raken;
Ik moet nog laggen om de eenvoudigheid van de
ouwe luy,

En Grootje gaat 'er te Bruyloft, want die regeert
daar al den bruy,

En dat meer is men zal hem Fredryk noemen,
Na zyn Grootvader.

MAAYKE.

Hoor wy varen der best van ik wilt niet verbloemen,
Ik heb die zaakjes wel meer gedaan 'tis 'teerst niet.

ANTONET.

Maar die Egbert, dat 'sal evenwel een regten Egbert
dat hy dit bedrog niet ziet.

MAAYKE.

Daar zynder wel fynder op zoo'n manier bedroogen,
En die hem beroemde dat ik 't niet doen zouw kenne,
zouw ik wel durven zeggen dat het was geloogen,
Maar wat drommel is dat, daar ginter komt Aal Mol-
fel aan, (hier zel gaan?

Met de Schouwten twee dienders, hoe drommel of het

ANTONET.

Ik sta 'em niet dat zel zekerlyk om ons weezen.

MAAYKE.

Og dan is alles verklikt, ja ik zouw 't mee wel vreezen,
Ik sta 'em niet dat ik wel weet ik zet de spat.

VIER-

VIERDE TOONEEL.

SCHOUWD, AAL MOSSEL *en twee Dienaars.*

SCHOUWD.

IK heb u heel wel verstaan, en uw meening gevat,
 Als gy haar woonplaats nu maar weet ter deegen,
 't Is immers beter dat gy 't ten eersten maar bekend,
 dog ik ben verleegen
 Dat ik de meid met 't Vroetwyf op dees stond.
 Niet zel betrappen.

VYFDE TOONEEL.

ROBERT *de andre niet ziende.*

IK heb de heele Stad al ontrent rond
 Geloopen, maar het geld dat ik van boo-brood heb
 gekreegen,
 Zel ik me niet dronken aan drinken, d'een zegt wat
 leid myn aan die hoer geleegen:
 De andre is 't anders niet dat je te zeggen hebt, bruy
 maar heen:
 De derde, is Sibille in de kraam gekoomen? welke
 reen?
 Wie had dat ooit gedacht? en zel de vader hem laten
 trouwen?
 Jaa, 't kon makklyk beuren dat hy zyn hooft daar
 over zouw klouwen:
 Peet Lysje zey, ik wist niet dat ze zwaar was, ben
 je gek?

AAL.

Schouwd, dat is de knegt van zyn ouwers, ey vraag
 hem eens met een trek,
 (Hy zelt niet weig'ren) of hy niet weet te zeggen
 Waar eene Sibille woond, die nouw in de kraam
 moest leggen.

Rob-

ROBBERT.

Wel ja dat weet ik wel , daar ginder in dat groene
huis ,

En moet je de vrouw spreken , dat ken je wel doer,
want die is t'huis.

SCHOUWD.

Maar Maayke-moer en de meid zouw m'er die wel

ROBBERT.

(vinden?

Hoe ken je ze by naam en toenaam ? ben je mee van
de vrinden ?

SCHOUWD.

Wel neen ik vrind , maar ik vraag het om een zeeker
inzigt.

ROBBERT.

De Grootvader en Grootmoeder vin jer wel ligt.

SCHOUWD.

Gaat Dienaars haald de vrouw.

ROBBERT.

Wat drommel myn heer ,
dat ken niet wel lukken ,

Wel de vrouw is te jong kraams.

SCHOUWT.

Wat ongehoorde stukken ,

Ik weet de zwakheid van de vrouw , gaa jy luy heen,
En haald de Kraamvrouw , en zoo 't mooglyk is de
meid met een.

Kon ik nu Maayke-moer op heeter daad betrappen,
Ik heb geen vrees dat ons Sibil nu zal ontsnappen ,
Die is al in de knip.

ROBBERT.

Zie daar , daar komt hy aan ,
Met zyn vader en moeder.

ZESDE TOONEEL.

EGBERT, FREDRYK, JOHANNA,
SCHOUWT, ROBERT,
twee Dienaars.

EGBERT.

HOe Schouwt wie kan verstaan,
Dat gy een zaak begeerd, die teegen regt en reeden
Zeer strydig is, 'k versta uit uwe Dienaars heeden,
Dat gy gebied, dat myne vrouw, zeer zwak door pyn,
Moet aanstonds in uw magt en uw gevange zyn.

ROBERT.

Ik heb 'them mee al gezeid, maar hy wou na my niet
FREDRYK. (hooren.

Ik had het nooit geloofd al had men 't my gezworen,
JOHANNA.

Zy kendzeniet mee nemen om dat ze uog niet is getrouwt,
Want ze 't met niemand in de werelt als met myn Zoon
houwd.

EGBERT.

Zouw ik zulx lyden, neen, ik wil veel liever sterven,
Zy zal niet gaan al zouwmen my aan stukken kerven.

FREDRYK.

Myn Heer spreekt dog regt uyt, en opent ons de zaak,
Wat ordre hebt gy om wat reen.

SCHOUWT.

Zy zal een baak
Voor andre strekken door haar list, 'k wilt haar be-
looven,

Zy gaat de slimste hoer van 'theele land te booven
In sielteryen, gy, zegt de zaak zoo als ze leit.

A A L.

Je hoeft niet te denken Vrinden dat ik voor men on-
schult pleit,

Ik ben zoo wel schuldig als Sibille, dog zy wisten
 my toe om te koopen,
 Hoor ik zelve de waarheid zegge, verstaje wel, zy
 niet in de kraam, maar ken beter loopen
 Als jy, of ikke, want het is myn eyge Zoon.

FREDRYK.

O spyt, o smaat wat moet ik hoore groote Goon:

ROBERT.

Maar als het jouw kind is, hoe ken het dan zoo na hem
 gelyken?

Doe jy zwaar geweest bent, hebje hem wel drommel-
 sterk aan moeten kyken.

AAL.

Maayke die wist wel dat ik zwaar ging buyte myn man,
 Hier draaydent heele werkje op, en ze quam altem-
 eens an,

En vroeg of ik niet een vrouwmens wist te vinden,
 Die in de kraam moest, en zoo een die 't voor haar
 vrinden

En buuren niet weete wou, ik zei aanstonds van ja,
 En noemden mie zelve, ik dogt ik zoo goet als een
 andre, zoo dra (geven)

Ze dit hoorde, vroeg ze of ik gereed was myn kind te
 Voor een brave vereering, als 't in 't leeve bleef, myn
 leeven

En kon ik beter, want ik dagt 't is wel bestelt,
 En als de Grootvaar sterft dan erfhet nog veel geld,
 Ik kon 't wel missen wat had ik 'er mee te talmen,
 Want ik kon 't daaglyks zien, 'k begon van vreugde
 Maar ik ben onschuldig dat... (galmend)

EGBERT.

O loogenagtig zwyn,
 Moet ik dit dulde, daar 'k myn Engel zelfs de pyn
 Heb zien gevoelen, o ondraagbaare lastertongen,
 Die van 't begin of aan al na haar eere dongen,
 Engy heer Schouwt staat nog aan zulke een zaak geloof-
 't is

't Is onbegrypelyk.

SCHOUWT.

Men zal die zaak ten Hoof

Best onderzoeken.

ROBERT.

Myn heer, wat drommel hiet 'er liegen.

FREDRYK.

Op die manier zouw men de Duivel wel bedriegen.

AAL.

Nouw zeit de Schouwt dat wy beide in hegtenis
Onze kraam uyt zulle houwe het geen wel zeker is,
En ik moet myn kind weer mywaarts nemen.

SCHOUWT

Ga haal haar hier, en ook het kind niet lang te temen,
'k Zeg haalt het kind en brengt de schoone kraamvrouw

JOHANNA.

(mee.

Laat dog de kraam eerst uyt weezen, wilt gy hier ter
Een diender laten, dat stel ik in jouw believen, (steet
Dan kan me na den eys de kraamvrouw nog gerieven.

ROBERT.

Antonet is hier mee schuldig an na dat ik schat,
Ik ontsla haar van der Trouwbeloften die ik van haar
heb gehad,

Ik bak het niet van met zoo'n kronje te trouwen.
Die de kind're opstelt die mag ze ook houwen,
Ik houw daar niet of om vader te heeten van een ander
zyn kind: (niet blind:

Die blind van Liefde is mag dat doen, maar ik ben nog
Nouw gaat myn Liefde over zonder te purgeeren, of
te zweeten.

FREDRYK.

Rampzalige Vader, ik zal nooit die hoon vergeeten,
Dat gy aan zulk een hoer, uw lyf, en ook uw hart
Aan opgeoffert hebt, die ons zoo'n schelmse part,
Tot onze schandelspeelt, soey schaamt u, weg ontaarde,
'k Vervloekt die tyd en stont doe myne Vrouw ubaarde

Zyt

48 DE GEWAANDE KRAAM-VROUW.

Zyt gy onweetent in dees zaak, dat kan niet zyn,
Gy hebt te saam gespanne, ondankbre, flegs om myn
Uw vader tot zoo een vervloekte Trouw te dwingen.
Is dit u betren is dit na myn liefde dingen.

EGBERT.

Myn vader gy wort wis door haar bedrog verleit,
Ik heb niet anders als het kind 't geen voor me pleit,
Daar in myn weeze speelt en waariyk 't is myn eigen,
Laat ik dan...

AAL.

Wie drommel zoek jy daar mee te dreigen?
Dan zouw ik met jouw te doen gehad moeten hebben, en
Ik wil zweeren datje dat niet bewyze ken:
Kom koelje lust nu aan een droge stokvis met wat peper.

SCHOUWT.

Is dat de kraamvrouw.

AAL.

Ja myn Heer dat isse seeper.

ZEEVENDE TOONEEL.

FREDRYK, JOHANNA, EGBERT, SIBILLE

ROBBERT, AAL.

SIBILLE met het Kind op 'er arm uyt.

A Glieve Egbert ag! nu raak ik in 't verdriet,
Om 't geen ik heb gepleegt.

EGBERT.

Nouw twyfel ik langer niet,
Hoe zyt gy al zoo rad, dat lyke my wel droomen.

ROBBERT.

Je mag altemet wel eens kramen, als je 'er zoo maklyk
ofken komen.

SIBILLE.

Ag myn Engel, 'k heb nooit in de kraam van een
Kind geleege, 't is de vrouw haar zoon.

Daar

FREDRYK.

Daar's nu geen

Twyfel aan, wyl dat ze't zelfs bekend.

EGBERT.

Weg dan snoode;

'k wil nu, nog nimmermeer u zien, wat noode

Uw tot deeze heltze daad?

SIBILLE.

De drift om u tot man

Eenmaal te krygen, ag! zoo ik met bidden kan

Uw hart vermurwen, zoo val ik voor uwe voeten,

Om myn gepleegde fout met naberouw te boeten:

Indien 'ernog een vonk van liefden in u woont,

Zoo bid ik dat gy dog dit sehendig feit verschoont,

Wyl het om uwent wil alleenig is begonnen,

Ziet gy wel wie hier knielt? die gy wel eer uw Zonne,

En morgesterre noemde.

FREDRYK.

Ja, ja dat is nu uyt,

Gy had zyn vrou w geweest had gy 't zoo niet verbruyd.

SIBILLE.

Ag lieve Vader, zoo't my vry staat zülks te zeggen,

Ik zal myn leeven op een andre boeg aan leggen,

Indien ik niet moet gaan in de ak'le hegtenis,

'k Zal nooit meer van het pad der deugd afdwale, schoon

't de vrouwluy. eigen is.

FREDRYK.

Heel wel om deeze zaak zal ieder een u pryzen;

Heer Schouwt neemt haar maar meê wilt haar verblyf
plaats wyzen.

SIBILLE.

Vaart wel dan Egbert, dog laat ik voor 't laaft een zoen
U geeven.

EGBERT.

Neen ik derf dat met zoo'n beest niet doen.

D

Si-

SIBILLE.

Vaart wel dan wreede, 'k wens den hemel uwe zinnen,
Door myn bedroefde staat zal laten overwinnen:
Kom dan als 't u belieft, wie had dat ooyt gedagt.

AAL.

Dit is nog alles niet, de straf die men verwacht,
Die maakt my heel bevreesd, en doet myn brein ontstel-

SCHOUWT.

(len,

Kom kom je kunt daar na elkandre wat vertellen.

binnen.

AGTSTE TOONEEL.

FREDRYK, JOHANNA, EGBERT, ROBBERT

FREDRYK.

Heb ik u niet gezeit, ag moeder! dat dit kraamen
Quam al te haastig op? nu moet 'k my eeuwig
schaamen,

Om u ondankb're Zoon, wyl gy uw gants geslagt
Nu tot een schantvlek zyt, wie heeft u voort gebragt?
Ik ken naauw denken dat ik ben uw egte vader,
Een snoot gedrogt heeft u geteeld, om dat ge u nader
Aan zulk een Hoer verbint, als aan uw ouwders, fy,
'k Wens dat 'k u nooit de naam van vader meer aan my
En hoorde geeven, of ten waar dat gy bequamer
Uw pligt betragten, dan was gy my aangenamer,
't Is waar dat het geregt u niet en kan misdoen,
Maar denk eens wat een schand, foeyuw.

EGBERT.

Ik zal 't vergoën,

Met nooit na haar gevley of Hoere praat te hooren;
Zy zal my nimmermeer door haar gelonk bekooren,
Ag Vader, k zweer het uw ik bid geloofst myn reën,
De Goôn zyn tuyge dat ik het opregtig meen: (ven,
'k Vervloek haar in myn hart, ey wil myn fout vergee-
k Zal nu voortaan in als na uw geboode leeven.

Jo-

JOHANNA.

Nouw Vader 'tis jouw kind, valt hem tog niet te hart,
 Verſchoon zyn foute dog, wat heb ik pyn en ſmart
 Om hem geleên eer dat hy is zoo groot geworden,
 Daarom en iſt niet vreemt dat 'k u tot meely porden,
 Nouw vader neemt hem aan, het is uw eige Zoon,
 Hy zal nooit by haar gaan dat zweert hy by de Goon.

FREDRYK.

Wyl dat gy my in als gehoorzaamheit zult toonen,
 Zoo wil ik dat gy zult uyt deeze Stad gaan woonen,
 Om d'opſpraak van het volk zoo wat voorby te gaan
 Want anders wees men u met vingers agter aan,
 Dat's hy die van Sibil zoo ſchendig is bedroogen.

EGBERT.

Neen vader 'k ken dat ook niet dulde in myn oogen,
 'k Gehoorzaam u in als, gelyk myn pligt vereiſt.

FREDRYK.

Dan 's myn beveelen dat gy na den Haag toe reiſt,
 Om daar uw fonkſie nog een weinig te vervordren.

EGBERT.

Heel wel myn vader ik volg willig uwe ordre.

ROBBERT.

Die't met een Hoer houwt is bedroogen zeg ik nog,
 Want al haar handel is vol ſtreeken en bedrog

E Y N D E.

1162498